

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/27044,Stan-wojenny-spojrzenie-po-dwudziestu-latach-Rzeszow.html>
2019-12-14, 07:12

Stan wojenny - spojrzenie po dwudziestu latach (Rzeszów)

W dniu 13 grudnia br., w dwudziątą rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, w Muzeum Diecezjalnym w Rzeszowie (ul. Zamkowa 4) została otwarta wystawa „Stan wojenny - spojrzenie po dwudziestu latach”, przygotowana przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie.

Stan wojenny - spojrzenie po dwudziestu latach

zajęcie nr 2

zajęcie nr 3

zajęcie nr 4

Jej twórcy – pracownicy Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej rzeszowskiego IPN – chcieli w ten sposób ukazać przebieg i realia stanu wojennego na Podkarpaciu. Zaprezentowano eksponaty pochodzące z regionalnych muzeów, bibliotek i archiwów oraz ze zbiorów osób prywatnych. Obwieszczenia i zarządzenia administracyjne oraz represyjne orzeczenia sądowe, wykazy osób zwolnionych z pracy, plakaty propagandowe wymierzone w „Solidarność” – to przykłady działań władz reżimowych.

Ukazana została sytuacja osób internowanych w Załężu, Uhercach i Łupkowie, w Nisku i Gołdapi (gdzie umieszczano kobiety), m.in. poprzez prezentację decyzji o internowaniu i świadectwa zwolnienia z internowania, komunikatów dotyczących protestów głodowych internowanych, fotografii, zapisków, modlitwy; wyeksponowano też rozmaite przedmioty wykonane w obozach internowania, np. grafiki, znaczki pocztowe, koperty, pieczętki, przedmioty kultu religijnego, a także chustę z podpisami internowanych. Osobna kategoria to świadectwa wsparcia okazywanego osobom represjonowanym, zwłaszcza przez komitety pomocy powstające przy kościołach.

Przedstawiono funkcjonowanie podziemnych struktur „Solidarności”, także w środowiskach rolniczych, oraz formy ich działalności – przede wszystkim organizowanie strajków w zakładach pracy, manifestacji z okazji ważnych rocznic narodowych, nielegalną działalność wydawniczą i kolportażową, o której na wystawie przypomniano dzięki podziemnym pismom i ulotkom. Warto zwrócić uwagę na zdjęcia wykonane 31 sierpnia 1982 r. w Rzeszowie i Stalowej Woli, podczas największych manifestacji, jakie miały miejsce w naszym regionie w okresie stanu wojennego. Symbolem oporu społecznego było wówczas noszenie oporników wpiętych w ubranie – one również znalazły się na naszej wystawie. Natomiast przepustki wymagane dla zmiany miejsca pobytu, kartki zaopatrzeniowe na artykuły spożywcze czy talony na benzynę przypominają o ograniczeniach i uciążliwościach życia codziennego na początku lat 80-tych.

Tego samego dnia (tj. 13 grudnia 2001 r.) w Biurze Wystaw Artystycznych w Rzeszowie

została otwarta wystawa „Grafika stanu wojennego”, przygotowana przez Marka Czarnotę w oparciu o własne zbiory. Obie wystawy (tj. IPN-u i M. Czarnoty) łączy wydany wspólnie folder.

Ekspozycja prezentowana była dotychczas w Muzeum w Jarosławiu i Przemyślu, w Tarnobrzeskim Domu Kultury, a także w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej oraz w konkatedrze w Lubaczowie.

Rzeszów, 13 grudnia 2001 r.